

Notulen Algemene Ledenvergadering 2024

locatie: Stedelijk Museum Amsterdam
datum: 14 juni 2024

Aanwezig: *Saskia Scheltjens, Jantiene van Elk, Steven ten Thije, Catharina van Daalen, Jet Blokhuis (allen bestuur), Geert Jan Koot, Marianne de Voogd, Nita Smit, Mariska van der Burgt, Chris Smeenk (ochtend),*

(middag) Alex Alsemgeest, MeaganBaars, Valeria Martielli, Martien Versteeg, Annuska Graver

Afwezig met kennisgeving: *Ramses van Bragt, Maartje de Jong, Judith van Gent, Anita Vriend*

Verslag: *Catharina van Daalen (secretaris)*

ALV officiële gedeelte

1. Opening

Om 11:20 opent Saskia Scheltjens de Algemene Ledenvergadering 2024 van het Overleg Kunst(historische) Bibliotheken Nederland.

2. Vaststellen van de agenda

Agenda is vastgesteld.

Opmerking uit de zaal: volgende keer ALV liever niet op een vrijdag, en misschien eerder in het jaar wegens vakanties.

3. Algemene zaken:

a. vaststellen notulen ALV 2023

Geen opmerkingen uit de zaal. Notulen bij deze officieel vastgesteld.

b. vaststellen jaarverslag 2023

- SS loopt het jaarverslag mondeling door.
- We geven extra uitleg bij de Library Basics cursus.
- Afgelopen jaar is de helft van reisbeurs gebruikt, oproep aan de leden om gebruik te maken van de reisbeurs.

Jaarverslag bij deze officieel vastgesteld.

4. Financiën:

a. vaststellen resultatenrekening 2023

Vraag van Chris Smeenk of OKBN een ANBI-status heeft. Op dit moment niet, is in 2017 al eens naar gekeken of het mogelijk was. Is toen besloten om het niet te doen, omdat het voor het bestuur veel werk vraagt.

Mariska vd Burgt vraagt naar plannen met de reserves. Ze mist de zichtbaarheid van de verschillende bibliotheken. Idee: kunstbibliotheken zichtbaar maken in video's, bijvoorbeeld 5 per jaar opnemen, verspreid over een aantal jaren. Adviseert wel om minstens 10.000 in reserve te houden. Mariska vindt het leuk om mee te denken te werken aan zo'n project.

Er zijn grotere plannen voor de toekomst, die in de beleidsvoornemens beschreven staan, zoals bijvoorbeeld: ontwikkeling van een nieuwe website.

b. vaststelling begroting 2024 en contributie

SS legt uit dat we in de loop van het jaar een aanpassing op de begroting voorleggen aan de leden, omdat we nu een bedrag reserveren voor het project Collectieplannen, waarmee we de kunstbibliotheken van Nederland gaan inventariseren.

c. aanwijzen reservelid kascommissie

We danken Marisa van de Burgt als scheidend lid voor haar inzet van de afgelopen jaren. Marianne de Voogd geeft zich op als reservelid. Kascommissie is daarmee als volgt bezet:

Kascommissierooster

	2023	2024	2025	2026	2027
Scheidend lid	Nell Donkers	Mariska van de Burgt	Simone Jager	Mariëtta Dirker	Marianne de Voogd
Volledig lid 1	Mariska van de Burgt	Simone Jager	Mariëtta Dirker	Marianne de Voogd	reservelid
Volledig lid 2	Simone Jager	Mariëtta Dirker	Marianne de Voogd	reservelid	reservelid
Reserve lid	Mariëtta Dirker	Marianne de Voogd	Nieuw reservelid verkiezen !	Nieuw reservelid verkiezen !	Nieuw reservelid verkiezen !

5. Verenigingsnieuws

a. Algemeen

Er is geen algemeen nieuws, alle nieuwtjes volgen onder de verschillende onderwerpen hieronder.

b. Bestuursleden

Jantiene van Elk stemt in met haar tweede termijn als penningmeester, wordt bij deze bevestigd door de algemene ledenvergadering, met dank.

Bestuur is daarmee als volgt bezet:

Bestuursrooster

Naam	Aangetreden	Herkozen	Herkiesbaar	Aftreden
Saskia Scheltjens	2022		Ja / 2026	2030
Jantiene van Elk	2020	Ja	niet meer	2028
Catharina van Daalen	2023		Ja / 2027	2031
Ramses van Bragt	2023		Ja / 2027	2031
Jet Blokhuis	2023		Ja / 2027	2031
Steven ten Thije	2023		Ja / 2027	2031

c. Personeelwisselingen

- Madeleine Pfundt (Rijksmuseum Amsterdam) is met pensioen gegaan. Henriëtte Graafland is de nieuwe collega, een boekhistorica, ze neemt het werk van Madeleine over. Rijksmuseum stopt met de incidentele doubletten ruil, die Madeleine regelde, en legt meer focus op antiquarische aanwinsten.

- Van Abbemuseum heeft een nieuwe bibliothecaris geworven, Rebecca Niculae, begint in september en zal zich hopelijk in oktober voorstellen binnen OKBN. Er was veel respons op vacature, waarvan maar één met Library Basics cursus. Het belang van meer opleiding werd duidelijk, er waren weinig kandidaten die het technisch kunnen. Rebecca komt van beeldbibliotheek van Zeeland en heeft mooie ideeën voor VAM. Zij gaat dit najaar de Library Basics Cursus doen, met een stage bij een andere instelling. We zien haar graag op bezoek gaan bij andere instellingen zodat ze zich breder kan ontwikkelen als bibliothecaris.

Nita Smit vraagt naar het takenpakket van de nieuwe bibliothecaris.

Steven antwoordt:

- het reilen en zeilen van de publieke bibliotheek, samen met een assistent-bibliothecaris
- ontwikkelen van collectieprofiel en plan voor VAM, want bibliotheek is sterk gegroeid in de jaren '90 maar het is nodig om beleid uit te stippelen voor de komende jaren
- aanschaf nieuwe publicaties, etc.

Steven als hoofd collecties zorgt voor samenhang tussen beleid van de bibliotheek en collectie. Er is een grote collectie kunstenaarsboeken, echt een verborgen schat. Steven is, naar voorbeeld van BVB Erik van Bortel, ook begonnen met een doos

bekijken met Vrienden van het Museum – minder goed voorbereid, maar wel heel leuk.

-database: vraag of Fibus blijft overleven, want is nu opgekocht door Axiell. Misschien moeten we over naar een nieuw systeem.

Nita merkt op: altijd veel ontwikkelingen met Open Access en AI, er zijn veel vraagstukken.

Jantiene: is ook wel iets voor een volgende bijeenkomst.

d. Library Basics, evenementen en najaarsbijeenkomst

-Aankondiging Najaarsbijeenkomst op 23 oktober in het Wereldmuseum Leiden, samen met Museumarchieven. Thema is samenwerking tussen bibliotheken en archieven.

Link: <https://okbn.nl/2024/09/13/uitnodiging-en-programma-najaarsbijeenkomst-2024/>

-Er komt een speciaal nummer uit van Art Libraries Journal, met essays n.a.v. Rijksmuseum congres van vorig jaar. Dit nummer moet de discussie levendig houden, want er is deze zomer geen IFLA bijeenkomst (want zou in Dubai zijn, maar na discussie is dat afgelast). Saskia prijst Art Libraries Journal aan, als een van de weinige tijdschriften over kunstbibliotheken.

-Op 3-5 oktober is er wel een bijeenkomst Art Discovery Group Catalogue – alle grote kunstbibliotheken die samen op een platform zitten, opgezet door Geert Jan, hier aanwezig. ABGC houdt bijeenkomst in Barcelona over bibliotheken en AI, deelname is gratis maar je moet voor eigen reis zorgen. Dit is dit jaar de enige internationale bijeenkomst van kunstbibliotheken. Registratie is nog niet geopend. Saskia zal daar een presentatie geven over AI in bibliotheken in Nederland.

-bij Rijksmuseum is traditie om ieder jaar een congres te organiseren: dit najaar 11-15 november CIDOC commissie van ICOM. Thema is collectieregistratie en -automatisering.

Op dat congres wordt de nieuwe website van het Rijksmuseum gepresenteerd, gaat live eind november. De achterkant van de website is gebouwd door Research Services. Gaat ook samen met een Hackathon in het Olympisch Stadion.

6. Rondje langs de instellingen

EYE

-Sinds afgelopen maart is de Eye study ook weer op vrijdag open. Daar zijn we heel blij mee. We ontsloten diverse bronnen en we werkten aan de verbetering van de bibliotheekcatalogus. Ruim 250 nieuwe filmboeken gecollecteerd, variërend van heel populair tot hard core wetenschappelijk.

-In Eye waren spannende tentoonstellingen te zien, waaronder het oeuvre van Janis Rafa. De wereld gezien vanuit de ogen van dieren. Heel bijzonder. En het filmaanbod

van de Eye filmplayer groeide <https://player.eyefilm.nl/nl/home> Daarin browsen is een aanbeveling.

- Ben je in het museum, vergeet ook niet binnen te stappen bij de Film catcher, waarbij je online beelden kunt vangen met je tablet. Ik vond het heel leuk om filmfragmenten te vangen op kleur.
- Eye heeft een statement gemaakt door KLM niet langer als sponsor te accepteren, vanuit optiek van duurzaamheid.
- Studiezaal Collectiecentrum is 4 dagen per week open, van 11 tot 16.

Textielmuseum

- Suzanne van Laarhoven vervangt Guus Boekhorst
- er zijn andere werkzaamheden van Guus die onder Jantiene gaan vallen (films bijvoorbeeld), dus daar moet een plan voor komen met stagiaires en vrijwilligers
- moeten nog over naar Axiell Collections, want veel problemen met huidige catalogus
- Hella Jongerius heeft haar design archief geschonken, stalen (160 dozen), worden in museum ingevoerd
- veel aandacht voor koloniale geschiedenis; er is net een boek uit over slavernij in Tilburg waarin Jantiene het hoofdstuk over textiel heeft geschreven.
- gedigitaliseerde stalenboeken worden momenteel getranscribeerd, eerst met AI en vervolgens met vrijwilligers
- 27 mei is in de gemeenteraad een bedrag van 4 miljoen euro goedgekeurd voor verduurzaming en ontwikkeling van het museumgebouw én de textielfabriek ernaast. Vanaf 2027 gaat dit spelen.
- Bibliotheek krijgt in nieuwe situatie een bredere functie, waarbij textiel samen met de stalenboeken onderzocht kan worden. Jantiene doet nu al publieks programmering rondom de stalenboeken. Optie is om bibliotheek vóór de tickets te plaatsen, zodat alle Tilburgers er makkelijker bij kunnen.
- Inclusiviteit heeft ook de aandacht. Textiellab zit ook in de lift, is erg populair bij kunstenaars.

Van Abbe Museum Eindhoven

- nieuwe bibliothecaris, Rebecca Niculeu
- na 20 jaar gaat Charles Esche weg
- na de zomer wordt er geworven, nieuw beleid komt er daarmee ook aan
- locatie museum is kwetsbaar, want gebouw staat feitelijk in rivier De Dommel. In toekomst moeten er een aanpassingen komen aan het gebouw. Ondertussen zijn we bezig met CHV plan actualiseren.
- kunstenaarsboeken voor Vrienden – blijven we doen, vrijdagmiddag ('Leren door te bladeren')
- studiecentrum voor Russische kunst wordt ontwikkeld, we willen daarin ook meer samenwerken met Stedelijk Museum. Rond de zomer is het ingericht. We hebben 15.000 Russische kunstenaarsboeken gekregen uit een verzameling van twee heren uit Nijmegen, logistiek daarvan is een enorme puzzel.

- digitaliseren van collectie-archief loopt ondertussen door, hangt samen met de bibliotheek omdat collectie en bibliotheek in één team vallen, moet voor januari klaar zijn. Digitalisatie wordt gedaan door bedrijf GMS.

Centraal Museum Utrecht

- Axiell Collections nu in bedrijf, oude Adlib eruit.
- opruimactie: 55 meter monografieën afgestoten, er blijft nog 75 meter over
- rest van de bieb wordt hard opgeruimd, tot in 2025 mee bezig met 7 vrijwilligers
- daarna aandacht voor betere ontsluiting

Rijksmuseum Amsterdam

- nieuwe medewerkers: periode van 'generatiewissel', er gaat ook iemand weg die langdurig ziek is. Drie nieuwe medewerkers in de studie- en leeszaal: Valeria Martielli nieuw hoofd Studie- en Leeszaal, ze is doorgegroeid binnen RMA en is voortvarend aan het werk gegaan. Twee informatiespecialisten erbij: Joëlle Daems, Meagan Baars (studente boekwetenschap), Henriëtte Graafland.
- Drie open IT vacatures momenteel, hopelijk worden die ingevuld.
- Museumvereniging is bezig met nieuw functiehuis in te richten, waarbij inschaling van IT-ers positief aangepakt zou kunnen worden, omdat er meer data stewards aan gaan komen om alle data te managen en bewaken
- IT team van Research Services geven nu instructies aan universiteiten over het behandelen van data
- sinds zeer kort is er een nieuwe functie voor DevOps codeschrijvende IT-er, om een IT-laag intern te kunnen onderhouden
- Trineke Kamerlingh (kennisbaak Adlib) vertrekt, daar komt een vacature
- er is een podcast met Humberto Tan en Alex Alsemgeest over boeken, wordt goed beluisterd - [LINK](#)
- blog neemt een vlucht met posts over nieuwe aanwinsten, er komt een nieuwe aanwinst aan die heel bijzonder is - [LINK](#)
- digitalisering aanwinstenarchief (nodig voor herkomstonderzoek) is compleet, is on site te raadplegen, moet ook in nieuwe website komen
- drie grote projecten die dit jaar klaar moeten zijn:
 - Profijt (professionalisering fysieke depots) – verhuizing 7 km aan bibliotheek- en archiefcollecties naar collectiecentrum van Eye. Transport heen en weer tussen depot en Rijksmuseum is nog niet uitgekristalliseerd. Directie heeft besloten om naar twee leveringen per dag te gaan, en niet op zaterdag, ipv de vier momenten van vroeger.
 - samenwerking met NDE over dataservices
 - migratie van Adlib naar Axiell Collections, wordt gedaan door gespecialiseerd team. Analyse leverde op dat na 20 jaar Adlib voor de museumcollectie 80% niet gestandaardiseerd was. Migratie zal betekenen dat alles terug gaat naar de standaard, met in de toekomst maximaal 13% afwijkingen. Axiell heeft zich niet gehouden aan de planning, er komt zeker 3 maanden vertraging.

7. Internationale ontwikkelingen

Geen IFLA congres in 2025, maar er is ook geen alternatief. Er gebeurt op dit moment, merkwaardig genoeg, heel weinig.

OKBV heeft geen activiteit in 2024.

OKBN bestuur is van plan om in 2024 met OKBV bestuur om de tafel te gaan, om de samenwerking voor de toekomst .

ARLIS/NA congres is net geweest, er is niemand vanuit Nederland heen geweest. Er zit een heel jong en actief bestuur, heel erg alert en bij de tijd. Principieel besloten dat men vanwege klimaatbelasting en toegankelijkheid het congres online organiseren.

ARLIS/UK heeft congres over AI en andere digitale ontwikkelingen, veel sprekers vanuit universiteiten. Goed inhoudelijk programma.

Noorwegen, Zweden, Finland, Denemarken (Norden): studiereis in Parijs.

8. Rondvraag

Nita:

Discussie over inclusiviteit in gebouw, zoals met de toiletten. Eye heeft gendervrije toiletten, is weer discussie over.

-Saskia zegt dat Rijksmuseum nu ook in het gebouw huist (want opslag bibliotheek) dus samen over spreken.

-Stedelijk museum is gendervrij alleen in personeelsgebied, in museum is het mannen/vrouwen.

Marianne:

-sinds kort nieuwe college, als collectiemedewerker om nog niet goed geregistreerde en verpakte collectiestukken bij te werken: Lisa Knoppert

-in afwachting van een pand om naartoe te verhuizen, wordt er wel opgeruimd

-momenteel geen nieuwe pand op het oog, wordt gekeken of er samen kan met een ander instituut

-RKD Research is gelanceerd in november, met in verhouding voor heavy users heel weinig informatie. Ondertussen zijn er stappen gezet en worden de onderzoeksopties steeds beter. We hadden gehoopt eerste kwartaal klaar te zijn, maar tweede kwartaal halen we niet.

- sinds zeer kort Adlib in de cloud, niet meer op eigen servers. We wachten nog op Axiell Collections, zal september worden.

-Wordt gewerkt aan nieuwe uitleen, zodat onderzoekers vooraf stukken kunnen aanvragen.

Saskia:

-Koninklijke Bibliotheek gaat opknappen en dienstverlening komt dan terug op de huidige plek, in plaats van verhuizen waar eerder sprake van was.



Overleg Kunst(historische)
Bibliotheken Nederland

9. Sluiting

Om 12:55 sluit Saskia Scheltjens de Algemene Ledenvergadering 2024 van het Overleg Kunst(historische) Bibliotheken Nederland.

Middagprogramma

Om 14:20 opent Saskia Scheltjens het middagprogramma van de ALV-dag.

Presentatie Project Collectieprofielen Bibliotheek (Saskia Scheltjens)

- Collectieve collectievorming is al een tijd een aandachtspunt, zeker sinds Voorjaarsbijeenkomst 2023. Huidige bestuur is een project begonnen om de collecties van kunstbibliotheken binnen Nederland in kaart te brengen, ten einde beter samen te werken en het publiek beter te kunnen bedienen. De grote kracht van de kunstbibliotheken is samenwerken.
- Bij Voorjaarsbijeenkomst 2024 gepresenteerd hoe we als OKBN aan de slag gaan, tussen nu en zomer 2027, middels de beleidsvoornemers.
- Meagan Baars wordt voorgesteld als projectmedewerker voor het Project Collectieprofielen, die kunstbibliotheken gaat ondersteunen

SS geeft ook uitleg over MP3, dat zich gaat afspelen in 2025. Onderzoek naar mogelijke samenwerking via geautomatiseerde collectiemapping, tussen Rijksmuseum, Van Gogh en Stedelijk. Dit project bouwt verder op Art Discovery Group Catalogue.

OCLC werkt mee aan MP3 project, en is bezig met een project met Londense kunstbibliotheken.

Discussie:

- Geert Jan Koot benadrukt hoe zonde het is dat de regelmatige upload vanuit Adlib naar WorldCat nooit goed geregeld is.
- Alex Alsemgeest zegt dat dit een mooi middel is om aan te geven hoe ieder instituut uniek is, en dat overlap ook helemaal niet erg is. Het collectieprofiel met de Conspectus methode kan ook weergeven hoe een instituut zou willen verzamelen.

Presentatie Collectieprofiel Bibliotheek Centraal Museum (Catharina van Daalen)

Catharina vertelt over het zelf invullen van het Sjabloon Collectieprofiel, dat circa 1,5 uur gekost heeft. Ze heeft de wens om na het invullen eenmalig te overleggen met iemand die dit eerder heeft gedaan (RMA, RKD).

Quantificatie: goed in sjabloon invullen wat de specifieke zwaartepunten zijn
Alex suggereert: voetnoot in Conspectus om aan te geven dat 'bouwkunst' over specifiek Rietveld gaat

Presentatie Stedelijk Museum Bibliotheek (Jet Blokhuis)

Jet vertelt over de rol van de bibliotheek binnen het Stedelijk Museum.

- bibliotheek is een van de sub-afdelingen van afdeling Collectiebeheer

- team bestaat uit 5, maar allemaal parttime dus het is nog een puzzel om beelddocumentatie, collectiesystemen, aanwinsten en bemensing studiezaal voor elkaar te krijgen
- lacunes in de bibliotheekcollectie worden gericht aangevuld op basis van onderzoek
- collectievorming bibliotheek, documentatie en archief: we sluiten natuurlijk aan bij beleid van Stedelijk Museum
- visie toekomst: we willen een toonaangevende onderzoekscentrum zijn voor moderne en hedendaagse kunst. Daar zijn we nog niet helemaal, wordt aan gewerkt
- alle verschillende types informatie meer aan elkaar verbinden
- er komt programmering in de leeszaal
- bijna alles is nu in het Nederlands, het wordt steeds belangrijker om ook de informatie in andere talen aan te bieden
- leeszaal is bijna een half jaar gesloten geweest, wegens herinrichting van de entreehal
- digitale werken levert ook problemen en lacunes op in de informatie over de collectie, hoe leg je wat vast? Wordt ook besproken in Taskforce Museumarchieven. In corona-tijd zijn er verschillende systemen naast elkaar gebruikt, niet allemaal duurzaam opgeslagen.
- er is momenteel geen overkoepelende data-strategie, wordt aan gewerkt
- SMA stapt over naar Axiell Collections, expres naar oudere versie omdat ook hier in Adlib veel aanpassingen zijn gedaan die zich moeilijk laten migreren
- toewerken naar digitale archieftoegang via het Stadsarchief, ipv dat zelf in elkaar knutselen
- onderzoek doen naar vervaardigers

Rondleiding en borrel

- naar Stedelijk Museum Bibliotheek voor rondleidingen door leeszaal en depots
- Tamara Klopper vertelt over haar onderzoek "Expanding Modernisms - Breaking the Binary"
- borrel in museumrestaurant TEN